

Egypti: viimeaikaiset tapahtumat

Euroopan parlamentin päätöslauselma 16. helmikuuta 2012 Egyptin viimeaikaisista tapahtumista (2012/2541(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Egyptistä aiemmin antamansa päätöslauselmat ja etenkin 17. marraskuuta 2011 Egyptistä, erityisesti bloginpitäjä Alaa Abd El-Fatahin tapauksesta antamansa päätöslauselman¹,
 - ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka osapuolena Egypti on,
 - ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Catherine Ashtonin 2. helmikuuta 2012 Egyptin jalkapallotragediasta ja 1. helmikuuta 2012 kansalaisyhteiskuntaan kohdistuvista jatkuvista iskuista Egyptissä antamat julkilausumat,
 - ottaa huomioon EU:n ja Egyptin assosiaatiosopimuksen vuodelta 2004 ja toimintasuunnitelman, josta sovittiin vuonna 2007,
 - ottaa huomioon ulkoasioiden neuvoston 10. lokakuuta 2011 esittämät päätelmät ja Eurooppa-neuvoston 23. lokakuuta 2011 esittämät päätelmät Egyptistä,
 - ottaa huomioon 25. toukokuuta 2011 annetun varapuheenjohtajan / korkean edustajan ja komission yhteisen tiedonannon Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta "Uusi strategia muutostilassa olevia naapurimaita varten",
 - ottaa huomioon Euroopan naapuruuspolitiikan (ENP) kehityksen vuodesta 2004 lähtien ja erityisesti komission kertomukset sen toteuttamisessa saavutetusta edistymisestä,
 - ottaa huomioon varapuheenjohtajan / korkean edustajan ja komission yhteisen tiedonannon Eurooppa-neuvostolle, Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle aiheesta "Demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävä kumppanuus eteläisen Välimeren maiden kanssa",
 - ottaa huomioon vuonna 2004 laaditut ja vuonna 2008 päivitettyt ihmisoikeuksien puolustajia koskevat EU:n suuntaviivat,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 122 artiklan 5 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että Egyptin tilanne on hälyttävä; ottaa huomioon, että lokakuussa 2011

¹ Hyväksytyt teksti, P7_TA(2011)0518.

ilmoitettiin komiteasta, joka tarkastelee kansalaisyhteiskunnan instituutioita ja kansalaisjärjestöjä ja jonka tavoitteena on kansalaisyhteiskunnan järjestöjen ja poliittisten säätiöiden ulkomaisen rahoituksen tiukentaminen, ja tämän seurauksena keskuspankkia pyydettiin seuraamaan kansalaisjärjestöjen kaikkea rahaliikennettä; ottaa huomioon, että kymmenen ulkomailta rahoitetun järjestön toimistoissa suoritettiin etsinnät, järjestöjen toimintaa tutkittiin ja niiden toiminta kiellettiin asevoimien korkeimman neuvoston (SCAF) päätöksellä 29. joulukuuta 2011; ottaa huomioon, että Egyptin sotilashallinto ilmoitti 5. helmikuuta 2012, että se asettaa syyteeseen 19 Yhdysvaltojen kansalaista ja 24 muuta henkilöä osana Egyptissä toimiviin yleishyödyllisiin järjestöihin kohdistuvaa rikostutkimusta; ottaa huomioon, että egyptiläistuomarit tutkivat väitteitä demokratiaa ajavien kansalaisjärjestöjen ja poliittisten säätiöiden laittomasta ulkomaisesta rahoituksesta ja 44 henkilöä vastaan, joista 19 yhdysvaltalaisista, 14 egyptiläistä, viisi serbiä, kaksi saksalaista, kaksi libanonilaista, yksi jordanialainen ja yksi palestiinalainen, on nostettu kanne Kairon rikostuomioistuimessa ja heidät on määrätty pysymään maassa;

- B. ottaa huomioon, että kansalaisjärjestöjä syytetään myös toimiston perustamisesta ja ylläpitämisestä Egyptissä ilman hallituksen lupaa, vaikka Egyptin viranomaiset eivät ole käsitelleet sääntöjen mukaan jätettyjä järjestöjen rekisteröintihakemuksia yli viiteen vuoteen; ottaa huomioon, että näissä syytteissä huipentuu oikeusviranomaisten kansallisiin ja kansainvälisiin kansalaisjärjestöihin Egyptissä kohdistama kasvava vaino, joka on vastoin kansainvälistä ihmisoikeuslainsäädäntöä ja heikentää pyrkimyksiä edistää demokraattisia arvoja ja turvata ihmisoikeudet;
- C. ottaa huomioon, että ainakin 74 henkilöä kuoli ja lisäksi satoja haavoittui Port Saidissa jalkapallo-ottelussa kairolaisen seuran Al-Ahlin ja paikallisen seuran Al-Masrin välillä;
- D. ottaa huomioon, että poliisi reagoi yhteenottoihin hämmästyttävän laimeasti; ottaa huomioon, että suuttumus ja spekulatiot siitä, että yhteenottojen takana saattoi olla poliittisia motiiveja, sekä vaatimukset sotilasvallan lopettamisesta johtivat jalkapallo-ottelun tragedian jälkeisinä päivinä mielenosoituksiin, joissa vastustettiin kaikenlaista diktatuuria, olipa kyseessä sotilasvalta tai ei, ja joissa menetettiin lisää ihmishenkiä ja haavoittui ihmisiä; ottaa huomioon, että poliisi ampuu mielenosoittajia edelleen kyynelekaasulla, lintuhaulein ja kumiluodein;
- E. ottaa huomioon, että Egyptin varaterveysministeri Hesham Sheiha kutsui jalkapallostadionin tragediata Egyptin jalkapallohistorian suurimmaksi katastrofiksi; ottaa huomioon, että SCAF määräsi helikopterit kuljettamaan loukkaantuneet jalkapallojoukkueiden jäsenet ja vierailevan joukkueen kannattajat sotilassairaalaan; ottaa huomioon, että erityisesti siirtymäkautena ja yhteiskunnallisesti levottomina aikoina urheilun tehtävänä olisi yhdistää, tarjota vakauden tunnetta ja käynnistää sovittelu jakautuneiden yhteisöjen välillä;
- F. ottaa huomioon, että Euroopan naapuruuspolitiikan menestys ja uudistukset ihmisoikeuksien ja etenkin naisten oikeuksien alalla ovat sidoksissa kansalaisyhteiskunnan osallistumiseen asiaa koskevien toimintalinjojen täytäntöönpanoon;
- G. katsoo, että SCAF on toiminut kyseenalaisesti, koska poikkeuslakia ei ole täysin kumottu, vaan sitä voidaan soveltaa edelleen "raa'an väkivallan" tapauksissa – käsite,

joka voidaan tulkita monin eri tavoin ja sitä voidaan soveltaa mielivaltaisesti; ottaa huomioon, että kansainvälisten ja kansallisten järjestöjen mukaan Egyptin ihmisoikeustilanne ei ole lainkaan kohentunut 10 kuukautta kestäneen sotilasvallan aikana; ottaa huomioon, että siviilejä tuomitaan edelleen sotilastuomioistuimissa ja bloginpitäjiä, toimittajia ja ihmisoikeuksien puolustajia vainotaan suoraan tai epäsuorasti, mikä on lisännyt jännitteitä ja kansan mielenilmauksia; ottaa huomioon, että SCAF ei ole kyennyt tutkimaan ilmoituksista naismielensoihtajiin kohdistuneesta seksuaalisesta ahdistelusta, niin sanotut neitsyystestit mukaan luettuina, tappouhkauksista ja muista ihmisoikeusloukkauksista;

- H. ottaa huomioon, että marraskuun 2011 ja tammikuun 2012 välisenä aikana järjestetyissä kansalliskokouksen vaaleissa muslimiveljeskunnan vapaus- ja oikeuspuolue sai 47 prosenttia äänistä ja salafistijohtoinen Noor-puolue sai 25 prosenttia äänistä, minkä seurauksena naiskansanedustajien määrä putosi 64 edustajasta kahdeksaan; ottaa huomioon, että ensi kesäkuussa on määrä järjestää presidentinvaalit; ottaa huomioon, että vaaleja tarkkailemaan ei kutsuttu yhtäkään kansainvälistä järjestöä, EU mukaan luettuna;
- I. ottaa huomioon vaatineensa toistuvasti vuodesta 1981 lähtien voimassa olleen poikkeustilan lakkauttamista, demokratian lujittamista sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien noudattamista Egyptissä, ottaa huomioon, että Euroopan unioni on toistuvasti vakuuttanut olevansa sitoutunut ajatuksen ja omantunnon vapauteen ja uskonnonvapauteen ja korostanut, että valtiot ovat velvoitettuja takaamaan mainitut vapaudet kaikkialla maailmassa;
1. ilmaisee solidaarisuutensa Egyptin kansalle tänä ratkaisevan tärkeänä ajankohtana, jolloin maa on siirtymässä demokratiaan; kehottaa Egyptin viranomaisia varmistamaan, että ihmisoikeuksia ja perusvapauksia, mukaan lukien naisten oikeudet, uskonnonvapaus, ajatuksen ja omantunnon vapaus, vähemmistöjen suojelu ja seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltä, lehdistön ja tiedotusvälineiden vapaus, yhdistymis- ja kokoontumisvapaus ja oikeus puolueettomaan oikeudenkäyntiin sekä ilmaisun- ja sananvapaus, kunnioitetaan asianmukaisesti, koska nämä oikeudet ovat vahvan demokratian olennaisia osia;
 2. kehottaa peruuttamaan kansalaisjärjestöjä ja poliittisia säätiöitä vastaan nostetut rikossyytteet välittömästi, kehottaa Egyptin viranomaisia varmistamaan, että kansallisiin tai ulkomaisiin kansalaisyhteiskunnan järjestöihin kohdistuvat tutkimukset toteutetaan täysin avoimesti ja puolueettomasti sekä asianmukaisten oikeudellisten menettelyjen mukaisesti ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien alan kansainvälisiä normeja noudattaen; katsoo, että tämä taktiikka on vakava yhdistymisvapauden loukkaus siten kuin siitä määrätään kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 22 artiklassa; kehottaa Egyptin viranomaisia hyväksymään uuden yhdistyslain kansainvälisten ihmisoikeusnormien mukaisesti sekä kansalaisjärjestöjä, ihmisoikeusryhmiä ja demokratiaa ajavia ryhmiä tiiviisti konsultoiden; ilmaisee täyden tukensa näiden järjestöjen omistautuneisuudelle ja niiden tekemälle tärkeälle ja laadukkaalle työlle, jolla tuetaan kansalaisyhteiskuntaa ja Egyptin kansaa rauhan, demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseksi;
 3. pahoittelee huomattavia ihmishenkien menetyksiä ja haavoittuneiden suurta määrää Port Saidissa ja ilmaisee osanottonsa uhrien perheille; kehottaa tutkimaan tähän tragediaan

johtaneet tapahtumat puolueettomasti ja kehottaa saattamaan vastuussa olevat oikeuden eteen;

4. on huolestunut syytöksistä, joiden mukaan yhteenottojen takana saattoi olla poliittisia motiiveja, ja kehottaa Egyptin viranomaisia käynnistämään kiireellisesti tutkimuksen tapahtumista 1. helmikuuta 2012;
5. ilmaisee voimakkaan tukensa demokratiaa, oikeusvaltion periaatetta ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta edistävälle uudistuksille Egyptissä Egyptin kansan tahdon mukaisesti; vaatii edelleen poikkeustilan lakkauttamista kokonaan; korostaa jälleen kerran hyvän hallinnon, korruption torjunnan ja ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen merkitystä Egyptissä; kehottaa selventämään perustuslaillista prosessia, sen aikataulua ja periaatteita, jotta varmistetaan, että perustuslailliset määräykset ovat osallistavia eivätkä tarjoa minkäänlaista mahdollisuutta syrjiä ketään Egyptin yhteiskunnassa; korostaa jälleen, että korkein valta on siirrettävä demokraattisesti valitulle siviilihallinnolle mahdollisimman pian;
6. korostaa, että on tärkeää järjestää vapaat, oikeudenmukaiset ja avoimet vaalit, ja kannustaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita tukemaan ja tarjoamaan Egyptin viranomaisille, poliittisille puolueille ja kansalaisyhteiskunnalle edelleen apua niiden pyrkimyksissä saavuttaa tämä päämäärä; kehottaa SCAF:ää sallimaan riippumattomien tarkkailijoiden pääsyn todistamaan ja seuraamaan tulevia presidentinvaaleja; kehottaa varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa pyrkimään siihen, että demokraattista siirtymäprosessia tukemaan perustetaan työryhmä, johon Euroopan parlamentti osallistuu ja joka vastaa demokraattisen muutoksen puolesta työskentelevien tahojen toiveita erityisesti suhteessa vapaiden ja demokraattisten vaalien järjestämiseen ja instituutioiden luomiseen, mukaan luettuna riippumattoman oikeuslaitoksen kehittäminen;
7. panee tyytyväisenä merkille vangittujen bloginpitäjien Alaa Abd El-Fatahin ja Maikel Nabil Sanadin vapauttamisen; kehottaa jälleen Egyptin viranomaisia turvaamaan sen, että maassa ei häiritä tai ahdistella suoraan eikä epäsuorasti yhtäkään bloginpitäjää, toimittajaa tai ihmisoikeuksien puolustajaa; panee tyytyväisenä merkille poliittisten vankien vapauttamisen, mutta toteaa jälleen, että heitä ei olisi koskaan pitänyt tuomita sotilastuomioistuimissa; katsoo, että kyseiset vangit olisi näin ollen pitänyt vapauttaa syytteestä eikä armahtaa;
8. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille ja Egyptin viranomaisille.